

Lag om ändring i naturgaslagen (2005:403);

SFS 2013:209

Utkom från trycket
den 8 maj 2013

utfärdad den 25 april 2013.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om naturgaslagen (2005:403)²
dels att 6 kap. 3 a § och 7 kap. 2 § ska upphöra att gälla,
dels att nuvarande 6 kap. 6 § ska betecknas 6 kap. 22 §,
dels att 3 kap. 3 §, 6 kap. 2–5 §§, 7 kap. 1 §, 3–7 §§ och 9–12 §§, 10 kap. 1
och 4 §§, 11 kap. 4 §, den nya 6 kap. 22 §, rubrikerna till 6 kap. och 7 kap.,
samt rubrikerna närmast före 6 kap. 2 § och 7 kap. 1 § ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas tjugotvå nya paragrafer, 1 kap. 6 b och
8 a §§, 2 kap. 1 a §, 6 kap. 1 b, 6–21, 23 och 24 §§, samt närmast före 6 kap.
1 b, 6, 10–13, 15, 18, 19 och 21–24 §§ nya rubriker av följande lydelse.

1 kap.

6 b § Med distribution avses i denna lag överföring av naturgas genom lo-
kala eller regionala rörledningsnät till kunder.

8 a § Med intäktsram avses i denna lag de samlade intäkter som ett natur-
gasföretag högst får uppbära från överföring av naturgas, lagring av naturgas
eller tillträde till förgasningsanläggning under en tillsynsperiod.

2 kap.

1 a § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndighe-
ten ska i det enskilda fallet efter ansökan av den som avser att bygga eller som
använder en naturgasledning, lämna ett bindande besked om huruvida led-
ningen omfattas av föreskrifter som har meddelats med stöd av 1 § tredje
stycket.

3 kap.

3 § Verksamhet som rör överföring av naturgas ska ekonomiskt redovisas
skilt från annan verksamhet. Transmission och distribution ska då redovisas
var för sig.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får
meddela ytterligare föreskrifter om redovisning av verksamhet som rör över-

¹ Prop. 2012/13:85, bet. 2012/13:NU16, rskr. 2012/13:201.

² Senaste lydelse av
6 kap. 3 a § 2011:713.

7 kap. 2 § 2006:646.

föring av naturgas samt om skyldighet att ge in redovisningshandlingar till tillsynsmyndigheten.

6 kap. Avgifter och övriga villkor för tillträde till naturgasledningar och andra anläggningar

Villkor för anslutning

1 b § Den som bedriver överföring av naturgas får inte ingå avtal om sådan anslutning som avses i 3 kap. 5 § förrän de metoder som har använts för att utforma avtalsvillkoren har prövats av tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten ska godkänna metoderna, om de kan antas leda till att avtalsvillkoren uppfyller kraven på att vara objektiva och icke-diskriminerande.

Om tillsynsmyndigheten inte godkänner de metoder som föreslås i en ansökan, ska myndigheten i beslutet ange de metoder som i stället ska tillämpas.

Tillsynsmyndigheten ska delge beslut enligt första och andra styckena enligt 49 § första stycket 1 och andra stycket delgivningslagen (2010:1932).

Avgifter och övriga villkor för överföring, lagring och förgasning

2 § Avgifter och övriga villkor för överföring och lagring av naturgas samt för tillträde till en förgasningsanläggning ska vara skäliga, objektiva och icke-diskriminerande.

3 § Vid utformningen av villkor för överföring av naturgas ska särskilt beaktas antalet anslutna kunder, kundernas geografiska läge, mängden överförd energi och abonnerad effekt, kostnaderna för överliggande ledningar, leveranssäkerhet och trycket i ledningarna.

Villkoren för överföring av naturgas ska utformas så att den avgift en kund betalar för överföringen till sin anslutningspunkt innefattar avgift för överföringen i samtliga rörledningar genom vilka överföringen sker.

4 § Den som bedriver överföring av naturgas eller innehar en lagringsanläggning eller en förgasningsanläggning ska offentliggöra avgifter och övriga villkor för överföring, lagring, respektive tillträde till anläggningen samt på begäran utan dröjsmål lämna skriftlig uppgift om villkoren.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om offentliggörande av sådana villkor som avses i första stycket.

5 §³ Den som bedriver överföring av naturgas eller innehar en lagringsanläggning eller en förgasningsanläggning får inte ingå avtal om överföring, lagring eller tillträde till en förgasningsanläggning förrän de metoder som har använts för att utforma andra avtalsvillkor än avgifter har prövats av tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten ska godkänna metoderna om de kan antas leda till att avtalsvillkoren uppfyller kraven på att vara objektiva och icke-diskriminerande.

Om tillsynsmyndigheten inte godkänner de metoder som föreslås i en ansökan, ska myndigheten i beslutet ange de metoder som i stället ska tillämpas.

Tillsynsmyndigheten ska delge beslut enligt första och andra styckena enligt 49 § första stycket 1 och andra stycket delgivningslagen (2010:1932).

Förhandsprövning av naturgasföretagens intäkter

Beslut om intäktsram

6 § Intäktsramar ska beslutas i förväg för varje tillsynsperiod för företag som bedriver överföring av naturgas eller innehar en lagringsanläggning eller en förgasningsanläggning.

En intäktsram ska beslutas var för sig för transmission, distribution, lagring i lagringsanläggning och drift av förgasningsanläggning.

Ett beslut om intäktsram för transmission ska omfatta även intäkter från lagring i rörledning.

7 § Ett sådant naturgasföretag som avses i 6 § ska lämna in förslag till intäktsram till tillsynsmyndigheten tillsammans med de uppgifter som krävs för att pröva förslaget.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten meddelar närmare föreskrifter om ett naturgasföretags skyldigheter enligt första stycket.

8 § Tillsynsmyndigheten ska meddela beslut om intäktsram senast två månader innan tillsynsperioden börjar.

I beslutet ska det anges vilka uppgifter och metoder som ligger till grund för beslutet.

9 § En tillsynsperiod ska vara fyra kalenderår, om det inte finns särskilda skäl för en annan tidsperiod.

Beräkning av intäktsramen

10 § Intäktsramen ska beräknas så att den täcker skäligen kostnader för att bedriva den verksamhet som intäktsramen avser och ger en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten (kapitalbas).

När intäktsramen bestäms ska de samlade intäkter som naturgasföretaget högst får uppbära enligt första stycket minskas med ett belopp som motsvarar naturgasföretagets intäkter från anslutning till naturgasledning och andra anläggningar under tillsynsperioden, i den utsträckning intäkterna härrör från tillgångar som ingår i kapitalbasen.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om hur avdraget enligt andra stycket ska beräknas.

Särskilt om beräkning av skäligen kostnader

11 § Som skäligen kostnader för att bedriva den verksamhet som intäktsramen avser ska anses kostnader för en ändamålsenlig och effektiv drift av en verksamhet med likartade objektiva förutsättningar.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om beräkning av skäligen kostnader.

Särskilt om beräkning av en rimlig avkastning

12 § Kapitalbasen ska beräknas med utgångspunkt i de tillgångar som naturgasföretaget använder för att bedriva den verksamhet som intäktsramen avser. Vidare ska hänsyn tas till investeringar och avskrivningar under tillsynsperioden.

En tillgång som inte behövs för att bedriva verksamheten ska anses ingå i kapitalbasen, om det skulle vara oskäligt mot naturgasföretaget att bortse från tillgången.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om beräkning av en rimlig avkastning.

Omprövning av intäktsramen under tillsynsperioden

13 § Tillsynsmyndigheten får under tillsynsperioden, efter ansökan av ett naturgasföretag, ändra ett beslut om intäktsram, om det

1. finns omständigheter som bedöms medföra en väsentlig ökning av intäktsramen vid en omprövning enligt 15 §, eller

2. annars finns särskilda skäl.

Ett ärende om omprövning enligt första stycket ska handläggas skyndsamt.

14 § Tillsynsmyndigheten ska under tillsynsperioden ändra ett beslut om intäktsram om

1. naturgasföretaget har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter som i mer än ringa omfattning har inverkat på intäktsramens storlek,

2. beslutet har fattats på ett uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag och detta i mer än ringa omfattning har inverkat på intäktsramens storlek,

3. tillgångar har överlåtits under tillsynsperioden och detta i väsentlig omfattning inverkar på intäktsramens storlek, eller

4. det annars finns särskilda skäl.

Omprövning av intäktsramen efter tillsynsperioden

15 § Ett naturgasföretag får inom fyra månader efter tillsynsperiodens slut ansöka hos tillsynsmyndigheten om att intäktsramen för perioden ska ökas.

Ett ärende om ökad intäktsram ska handläggas skyndsamt.

16 § Tillsynsmyndigheten ska ompröva ett beslut om intäktsram efter tillsynsperiodens slut, om det finns skäl att anta att ramen är större än vad som är motiverat av senare kända förhållanden och avvikelserna inte är ringa.

Om det inte finns särskilda hinder, ska ett beslut i frågan om ändring av intäktsramen meddelas senast tio månader efter tillsynsperiodens slut. Om tillsynsmyndigheten avser att meddela beslut vid en senare tidpunkt, ska naturgasföretaget underrättas om det inom den nämnda tiden. Har en sådan underrättelse inte skett får myndigheten inte meddela ett omprövningsbeslut som är till nackdel för naturgasföretaget.

17 § Vid omprövning enligt 15 eller 16 § ska tillsynsmyndigheten kontrollera om de antaganden som legat till grund för beslutet om intäktsram överensstämmer med det faktiska utfallet under perioden. Vid bedömningen ska tillsynsmyndigheten tillämpa 10–12 §§ och utgå från de uppgifter och meto-

der som myndigheten har använt vid prövningen av intäktsramen och som angetts i beslutet om denna.

Omprövning under eller efter tillsynsperioden

18 § Tillsynsmyndigheten ska ompröva ett beslut om intäktsramen för en tillsynsperiod, om myndigheten eller en allmän förvaltningsdomstol har beslutat om ändring i fråga om en tidigare tillsynsperiod och det avgörandet har vunnit laga kraft.

Avvikelser från intäktsramen

19 § Om ett naturgasföretags samlade intäkter från den verksamhet som omfattas av intäktsramen under tillsynsperioden har avvikit från intäktsramen, ska det belopp med vilket intäkterna överstigit eller understigit intäktsramen minska respektive öka ramen för den påföljande tillsynsperioden.

20 § Om ett naturgasföretags samlade intäkter från en verksamhet som omfattas av intäktsramen under tillsynsperioden har överstigit intäktsramen med mer än fem procent, ska ett överdebiteringstillägg beräknat enligt andra stycket minska intäktsramen för den påföljande tillsynsperioden.

Beräkningen av överdebiteringstillägget ska grundas på den del av naturgasföretagets samlade intäkter enligt första stycket som överstiger intäktsramen. Överdebiteringstillägget ska beräknas efter en räntesats som motsvarar den genomsnittliga referensränta enligt 9 § räntelagen (1975:635) som under tillsynsperioden fastställts av Riksbanken med ett tillägg av femton procentenheter.

Överlåtelse av verksamhet

21 § Om ett naturgasföretag överlåter en verksamhet för vilken en intäktsram har fastställts, ska den fastställda intäktsramen gälla för förvärvaren av verksamheten. Förvärvaren träder även i övrigt i överlåtarens ställe när det gäller tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel om intäktsramen på den överlåtna verksamheten.

Undantag

22 §⁴ Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från skyldigheterna enligt 1 b, 5 och 6 §§ i fråga om naturgasledning eller ledningsnät som används för överföring av naturgas uteslutande inom ett geografiskt avgränsat område som används för industriell eller kommersiell verksamhet.

Verkan av beslut

23 § Ett beslut av tillsynsmyndigheten enligt 1 b, 5, 8, 14–16 och 18 §§ gäller omedelbart.

⁴ Senaste lydelse av tidigare 6 kap. 6 § 2011:713.

24 § Ett naturgasföretag ska till tillsynsmyndigheten lämna de uppgifter som behövs för prövning enligt 14, 16 och 18 §§.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten meddelar närmare föreskrifter om ett naturgasföretags skyldigheter enligt första stycket.

| **7 kap. Systembalansansvar och balansansvar**

| *Systembalansansvar*

1 § Regeringen ska ge i uppdrag åt en myndighet eller åt en juridisk person som frivilligt åtar sig det att övergripande ansvara för att balansen kortsiktigt upprätthålls mellan inmatning och uttag av naturgas i det nationella naturgassystemet (systembalansansvarig).

Regeringen meddelar föreskrifter om den systembalansansvariges uppgifter.

3 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om skyldighet för dem som bedriver överföring av naturgas att till den systembalansansvarige lämna de uppgifter som behövs för utövandet av systembalansansvaret.

4 §⁵ En leverantör av naturgas får bara leverera naturgas i uttagspunkter för vilka leverantören eller någon annan, gentemot den systembalansansvarige, har åtagit sig det ekonomiska ansvaret för att det nationella naturgassystemet tillförs lika mycket naturgas som tas ut i uttagspunkten (balansansvar). Ett sådant åtagande ska göras genom ett avtal med den systembalansansvarige (balansavtal).

Första stycket tillämpas inte under den tidsfrist som anges i 7 a § första stycket.

Med uttagspunkt avses därvid den punkt där en gasförbrukare, enligt avtal med innehavaren av naturgasledning, tar ut naturgas för förbrukning.

5 §⁶ Villkoren i balansavtalen ska vara objektiva och icke-diskriminerande.

Den systembalansansvarige får inte ingå balansavtal förrän avtalsvillkoren har godkänts av tillsynsmyndigheten. Godkännande ska lämnas, om villkoren uppfyller kraven enligt första stycket.

Ett beslut enligt andra stycket gäller omedelbart. Tillsynsmyndigheten ska delge beslutet enligt 49 § första stycket 1 och andra stycket delgivningslagen (2010:1932).

6 § Den systembalansansvarige ska offentliggöra de villkor som tillämpas i balansavtalen samt på begäran utan dröjsmål lämna skriftlig uppgift om dessa villkor.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om offentliggörande av villkor enligt första stycket.

⁵ Senaste lydelse 2009:581.

⁶ Senaste lydelse 2010:1976.

7 §⁷ När den systembalansansvarige får kännedom om att ett avtal med den systembalansansvarige om balansansvar enligt 4 § första stycket ska upphöra att gälla, ska den systembalansansvarige utan dröjsmål underrätta de innehavare av naturgasledning på vars ledningsnät de uttagspunkter är belägna där balansansvaret sålunda kommer att upphöra att gälla. Ledningshavaren ska utan dröjsmål underrätta berörda leverantörer av naturgas.

När någon, som i ett avtal med en leverantör av naturgas har åtagit sig balansansvaret i de uttagspunkter där leverantören levererar naturgas, får kännedom om att detta avtal ska upphöra att gälla, ska den balansansvarige utan dröjsmål underrätta den systembalansansvarige och de innehavare av naturgasledning på vars ledningsnät de uttagspunkter är belägna där balansansvaret sålunda kommer att upphöra att gälla. Innehavarna av naturgasledning ska utan dröjsmål underrätta leverantören av naturgas.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten meddelar närmare föreskrifter om underrättelseskylldigheten enligt första och andra styckena.

9 §⁸ Den som övertar balansansvaret i en naturgasförbrukares uttagspunkt efter en anmälan enligt 8 § första stycket får göra det från och med den dag då naturgasleverantören övertar leveranserna.

I andra fall får balansansvaret bara övertas från och med den första dagen i en kalendermånad. Den leverantör som enligt 7 d § är leveransskyldig i uttagspunkten ska enligt de närmare föreskrifter som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten meddelar underrätta innehavaren av naturgasledning om övertagandet senast en månad innan det ska ske.

Den systembalansansvarige får, om det finns särskilda skäl, i det enskilda fallet medge att balansansvaret i en uttagspunkt ska börja gälla tidigare än vad som följer av andra stycket.

En innehavare av naturgasledning som tar emot en anmälan enligt andra stycket ska sända underrättelser i anledning därav.

Regeringen, eller efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om underrättelser enligt fjärde stycket.

10 §⁹ Den som bedriver överföring av naturgas ska enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen eller av den myndighet som regeringen bestämmer hålla den systembalansansvarige underrättad om byte av balansansvarig enligt 7 b § första och tredje styckena, 7 c § första stycket och 9 §. Den som bedriver överföring av naturgas ska dessutom hålla den systembalansansvarige underrättad om vem som har åtagit sig balansansvaret för dennes egna inköp.

11 § Den systembalansansvarige ska svara för avräkningen mellan de balansansvariga.

Regeringen, eller efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om avräkningen enligt första stycket.

⁷ Senaste lydelse 2009:581.

⁸ Senaste lydelse 2011:713.

⁹ Senaste lydelse 2009:581.

12 §¹⁰ En leverantör av naturgas som har levererat gas till en uttagspunkt där det saknas någon som är balansansvarig ska vid den systembalansansvariges avräkning anses som balansansvarig i uttagspunkten. Ersättning ska betalas enligt de villkor som den systembalansansvarige tillämpar mot balansansvariga.

10 kap.

1 §¹¹ Tillsynsmyndigheten utövar tillsyn över att

1. denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och villkor som har meddelats med stöd av lagen följs, och

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten och om upphävande av förordning (EG) nr 1775/2005 följs.

Tillsynen omfattar inte bestämmelserna i 8 kap. med undantag för 13–20 §§ och inte heller bestämmelserna i 5 kap.

4 §¹² Tillsynsmyndigheten ska fatta beslut i ett ärende inom två månader från det att en anmälan kom in till myndigheten om anmälan

1. har lämnats in av någon som har ett intresse i saken, och

2. innehåller ett påstående att en innehavare av en naturgasledning, lagringsanläggning eller förgasningsanläggning eller den systembalansansvarige inte följer bestämmelser som omfattas av myndighetens tillsyn enligt 1 §.

Om myndigheten behöver ytterligare tid för att avgöra ärendet får tillsynsmyndigheten förlänga tiden med två månader eller, om sökanden medger det, med den ytterligare tid som kan behövas för att ärendet ska kunna avgöras.

11 kap.

4 §¹³ Beslut av tillsynsmyndigheten enligt 2 kap. 15 och 16 §§, 6 kap. 1 b, 5, 8, 14–16 och 18 §§, 7 kap. 5 § andra stycket samt 10 kap. 3, 4, 7 och 10 §§ får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Regeringen meddelar föreskrifter om överklagande till regeringen av andra beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

2. Bestämmelserna i 3 kap. 3 § tillämpas första gången för det räkenskapsår som börjar den 1 januari 2014 eller närmast därefter.

3. Bestämmelserna i 6 kap. 6–24 §§ tillämpas första gången för en tillsynsperiod som inleds den 1 januari 2015.

4. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för villkor för sådan anslutning som avses i 3 kap. 5 §, överföring och lagring av naturgas samt tillträde till en förgasningsanläggning, som avser tid före den 1 januari 2015.

¹⁰ Senaste lydelse 2009:581.

¹¹ Senaste lydelse 2012:274.

¹² Senaste lydelse 2011:713. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket upphävs.

¹³ Senaste lydelse 2012:274.

5. Balansavtal som har ingåtts före den 1 juni 2013 omfattas inte av bestämmelsen i 7 kap. 5 § i dess nya lydelse under avtalens återstående giltighetstid. **SFS 2013:209**

På regeringens vägnar

ANNA-KARIN HATT

Dan Sandberg
(Näringsdepartementet)

